

Steriili pukeutuminen

Leikkaustiimin toimenpideasuun kuuluvat normaalin työasun lisäksi steriili leikkaustakki, steriilit leikkauskäsineet, tehdaspuhtaat kirurginen suu-nenäsuojain ja hiussuojain sekä tarvittaessa silmäsuojain. Näillä vähennetään työntekijästä irtoavien hiukkasten pääsyä ilmaan ja estetään työntekijän mikrobien pääsy leikkausalueelle. Samalla suojataan työntekijää potilaan eritteiden aiheuttamalta mikrobikontaminaatiolta.

Steriilin leikkaustakin valinta

Leikkaustiimi käyttää vahvistettua, edestä ja hihoista kosteutta läpäisemätöntä, steriiliä kertakäyttöistä tai mikrokuituista leikkaustakkia, mikäli leikkaustakin läpikastumisriski on suuri. Muulloin leikkaustiimille riittää vahvistamaton steriili kertakäyttöinen tai mikrokuituinen leikkaustakki.

Steriilien leikkauskäsineiden valinta

- Valitse käsineiksi käteen hyvin istuvat ja sopivan kokoiset puuterittomat leikkauskäsineet
- Käsinemateriaali on tavanomaisesti lateksi. Mikäli potilas tai työntekijä on allerginen lateksille, valitaan lateksiton vaihtoehto. Alle vuoden ikäisten lasten leikkauksissa käytetään aina lateksittomia leikkauskäsineitä.
- Kaksoiskäsineitä käytetään:
  - suositeltavaa käyttää aina, mutta erityisesti kun käsineiden rikkoutumisvaara on suuri esim. ortopediset endoproteesi- ja traumaleikkaukset, kallonluun käsittely, laparotomiat sekä rintakehän avaus.

1. Steriilin leikkaustakin pukeminen

- tee tavanomainen käsien desinfektio ja pue tehdaspuhdas suunenäsuojain
- avaa steriili leikkaustakkipakkaus ja steriili leikkauskäsinepakkaus pöydälle
- pakkaukset avataan koskettamatta pakkauksen sisäpintaa
- tee kolmen minuutin kirurginen käsidesinfektio
- tartu toisella kädellä nurintaitetun leikkaustakin niskaosaan

- nosta takki silmien yläpuolelle ja anna sen suoristua
- varo, ettei takki auetessaan kontaminoidu ympäristöstä
- avaa takki pitämällä sitä auki ojennetuin käsivarsin
- pue takki varovasti työntämällä kädet molempiin hihoihin samanaikaisesti
- varo koskettamasta takin steriiliä ulkopintaa

- avustaja tarttuu takkiin takaa sisäpuolelta kainaloiden alapuolelta, kohottaa ja vetää sen steriiliksi pukeutuvan olkapäiden yli paikoilleen sekä kiinnittää taka- ja niskanauhat
- ojenna takin pitkän kiinnitysnauhan ”pahvilappu” avustajalle, pyörähdä ympäri, irrota takin nauha ”pahvilapusta” ja solmi nauhat.

2. Steriilien leikkauskäsineiden pukeminen

- tee kirurginen käsidesinfektio; huomioi, että kätesi ovat kuivat ennen leikkauskäsineiden pukemista
- pue ensin steriili suojatakki, mikäli se on tarpeellista.
- ensimmäistä käsinettä käteen vedettäessä tartu paljaalla kädellä vain käsineen taivutetun osan sisäpintaan
- vedä käsine käteen hihansuun päälle
- varo koskettamasta paljaalla kädellä käsineen ja leikkaustakin steriileihin osiin
- pujota steriilin käsineen peittämän käden sormet toisen käsineen taivutetun osan ulkopuolelle
- vedä käsine käteen hihansuun yli
- vedä käsineiden suuosat paikoilleen kämmenselän puolelta.

3. Steriilin leikkaustakin ja leikkauskäsineiden riisuminen:

Nykäise takkia takin etupuolelta niin, että saat niskan tarrakiinnityksen auki

Nykäise lantion kohdalta niin, että saat lantion nauhakiinnitykset auki.

Riisu takki ja hanskat niin, ettet kontaminoi itseäsi käärimällä likaiset hanskat takin hihojen sisään.